

روزنه
<div>ثبات اقتصادی</div>
<div>حلقه مفقوده اقتصاد کشور</div>
<p>هادی محمودی؛ «ثبات اقتصادی به این معناست که در کشور شرایطی وجود داشته باشد که مولفه‌های اقتصاد کلان نوسانات بیش از حد را تجربه نکنند و کشور عاری از بحران‌های مالی بی‌دریی باشد. ثبات اقتصادی در یک تعریف ساده، قابل‌پیش‌بینی بودن وضعیت اقتصاد در روزها و ماه‌های آینده است، طوری که یک روستایی نجیب، یک باغدار ساده، یک راننده زحمتکش، یک کارخانه‌دار میهن‌دوست و هر فرد دیگری که در جامعه زندگی می‌کند، در زمینه اقتصاد و معیشت خود، احساس بلاکتلفی نکند.</p>

شاید مهم‌ترین و اصلی‌ترین چالش و معضل اقتصادی این روزها که براحتی قابل مشاهده است، سردرگمی عمومی است که ناشی از وضعیت نابسامن و عدم وجود ثبات اقتصادی در کشور است. متأسفانه این سردرگمی در اقتصاد، کشور را در حالت سکون و انتظار قرار داده است و فعالان اقتصادی خرد و کلان، دچار گم‌گشتگی شده‌اند و نمی‌توانند چشم‌انداز روشنی را برای آینده ترسیم کنند و به همین دلیل چرخ‌های اقتصاد کند و کندتر حرکت می‌کند.

عدم ثبات اقتصادی، حلقه مفقوده اقتصاد کشور است و آنچه را که امروز شاهد آن هستیم، نتیجه چند دهه سیاست‌های نادرست است؛ سیاست‌های نادرستی که در حوزه اقتصادی، سیاسی و اداری اتخاذ شده است.

همان‌طور که می‌دانید، ثبات اقتصادی شرط لازم برای رشد اقتصادی بالا و مستمر است و در شرایط بی‌ثباتی، انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری بلندمدت، میان‌مدت و حتی کوتاه‌مدت باقی نمی‌ماند و رشد اقتصادی و تولید متوقف می‌شود، اینجاست که شاهد اوج گرفتن دلالی و سفته‌بازی خواهیم بود. بررسی عوامل بی‌ثباتی اقتصادی در کشور، بسیار زیاد بوده و پیچیدگی این عوامل در یک‌دیگر، خود مبحثی بزرگ است که باید در جای خود مورد بررسی و کندوکاو قرار گیرد اما به نظر ابائی کارشناسان، عامل اصلی و اساسی ایجاد بی‌ثباتی اقتصادی، عدم کنترل و هدایت ناصحیح نقدینگی در جامعه است، عاملی که خود منشا عوامل دیگر است و کنترل آن فقط و فقط، از دولت بر می‌آید.

اما آنچه که شدت تاثیر عوامل مختلف را در بی‌ثباتی اقتصادی تشدید کرده است، تصمیمات فوری و عجولانه، غلط و بی‌ثباتی است که به‌صورت فزونی وضع شده و زود به زود تغییر می‌کند. این قوانین نو به نو، پیش‌بینی‌پذیر بودن اقتصاد را دشوار کرده و راه را برای دلالتن، سفته‌بازان، منفعتمطلبان و سودجویان هموار می‌کند. بی‌شک در این شرایط تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی نیز که قوانین دولت را ضد توسعه و ضد تولید می‌بینند، به سمت بازارهایی می‌روند که کم‌ریسک‌ترند و بر گشت سرمایه ساده‌تری دارند. مثل بازار ارز و طلا …

اهمیت این موضوع تا این حد بوده که رهبر انقلاب، در دیدار با هیات دولت به آن اشاره فرمودند و یکی از راه‌های بهبود فضای کسب و کار را جلوگیری از بخشنامه‌های بی در پی و احیاناً متناقض برشمردند و تاکید کردند «باید ثبات و آرامش برای فعال اقتصادی تامین شود تا بتواند برای آینده خود برنامه‌ریزی کند».

از مهم‌ترین تبعات منفی بی‌ثباتی اقتصادی، کاهش اعتماد عمومی است. اعتماد عمومی سرمایه ملی است که اگر به آن توجه نشود کارکرد مکتوسیسی را در اقتصاد بر جای خواهد گذاشت، بحرانی که در چند ماه اخیر در بازار ارز و سکه شاهد آن بودیم، نمونه کوچکی از نبود اعتماد عمومی در کشور به شمار می‌رود. کاهش اعتماد عمومی در بلندمدت آسیب‌های جبران‌ناپذیری همچون فقر و بیکاری را به همراه خواهد داشت که استیمرار این وضعیت، زبان هنگفت اجتماعی و سیاسی را به کشور تحمیل خواهد کرد.

زمان آن رسیده که مسؤولان محترم به این نتیجه برسند که بخش زیادی از بی‌ثباتی اقتصادی، ناشی از ناکارآمدی‌های داخلی است و تا زمانی که مشکلات داخلی را حل نکنیم، نخواهیم توانست با تحریم مقابله کنیم و تحريم‌ها را دور بزнім، مضافاً اینکه باید تلاش مدیران دولتی و مسؤولان در راستای ثبات اقتصادی برای مردم، ملموس و محسوس باشد تا مردم به دولت اعتماد کنند.

امید است دولت‌مردان محترم در مدت باقیمانده از عمر کاری دولت، تدابیری اتخاذ کنند که با کنترل و هدایت صحیح و هدفمند نقدینگی، فضای کسب و کار را بهبود بخشند و همچنین با تدوین مفاهیت‌های مالیاتی و مشوق‌های اساسی، سرمایه‌داران را به سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی تشویق کنند و با ارائه استیمرار به فعالان اقتصادی، رونق و ثبات نسبی را به اقتصاد بازگردانند.

✽ **کارشناس حوزه بانکی و اقتصادی**

در گذشته نه‌چندان دور کوچه‌ها پر از بچه‌هایی بود که سرگرم انواع بازی‌های بومی- محلی از جمله هفت سنگ، دستمال پستی، اسنپ هوایی، الک دولک، بالا بلندی، وسطی و … بودند. ذوق و شوق کودکان و نوجوانان حتی در پارهای از مواقع جوانان و بزرگسالان را برای انجام این بازی‌ها جذب می‌کرد. بچه‌ها آنقدر ذوق برای انجام اینگونه بازی‌ها داشتند که یک لحظه هم وقت را هدر نمی‌دادند و همراه با بزرگسالان ساعت‌ها در هفته به این بازی‌ها می‌پرداختند که به خاطر وجود فعالیت در اینگونه بازی‌ها، برای کودکان سلامتی روحی، روانی و جسمی در پی داشته و موجب توانمند شدن کودکان گذشته می‌شد و به عنوان یک فعالیت تفریحی و ورزشی نقش بسزایی در سلامت جسمی و فکری مردم و خانواده‌ها ایفا می‌کرد.

آن روزها خبری از تبلت و گوشی هوشمند و اینترنت نبود و کودکان چه دنیای زیبایی را از بازی کردن داشتند اما در حال حاضر زندگی مدرن و توسعه روزافزون بازی‌های رایانه‌ای و دیگر آلات دست بشر، سایه‌ای سنگین بر سر بازی‌های بومی افکنده و بازی‌های محلی که چندی پیش در کوچه‌ها و محله‌ها توسط جوانان و نوجوانان بساط می‌شد و از کهن‌ترین نمادهای فرهنگی و ملی مردم مناطق مختلف به شمار می‌رود، یکی پس از دیگری به فراموشی سپرده می‌شوند. چنانکه با نگاهی به کوچه‌ها و محلات، متوجه می‌شویم که از بازی‌های بومی و محلی و دارای فعالیت فیزیکی خبری نیست. دیگر نام هر یک از این بازی‌ها در گذر زمان برای کودکان امروزی غریبه شده است و با گسترش آپارتمان‌نشینی و رشد تکنولوژی، این بازی‌ها به فراموشی سپرده شده‌اند. حالا کودکان امروزی اهل رفاقت با همسایه‌ها و هم‌محله‌ای‌های‌شان نیستند. ممکن است با هم رفت و آمد داشته باشند اما رفاقت‌شان آنقدر عمیق نمی‌شود که هر روز به صورت خودجوش سر یک ساعت و دقیقه مشخص از خانه بیرون بیایند و چند دست «گل کوچک» نفسگیر بازی کنند. کودکان امروزی به جای بازی و فعالیت‌های پر تحرک قدیمی به همراه دوستان خود، از دوران هنوز لب به سخن باز نکرده، تبلت در دست گرفته و بازی‌های هیجانی و جدید را با خیره شدن به قاب شیشه‌ای انجام می‌دهند به طوری که تحرک و جنبش کودکان و نوجوانان تبدیل شده است به نشستن پشت میز کامپیوتر یا فعالیت‌های و گوشی‌های هوشمند در دست و سرگرم شدن با آنها که این نوع بازی‌ها به علت عدم فعالیت جسمانی موجب صدمات به بدن کودکان و در خطر قرار دادن سلامتی روانی و جسمانی این قشر شده و انزواي کودکان را در پی دارد.

بچه‌هایی که بیش از حد با رایانه و تبلت بازی می‌کنند، کمتر حرف می‌زنند و دایره واژگانی‌شان روزبه‌روز کمتر می‌شود. این بچه‌ها در ایجاد ارتباط با دیگران به مشکل برمی‌خورند، کم‌تحرکی، مشکلات عضلانی و اسکلتی، خشکی چشم، احساس درد در ناحیه مچ و کمر، روز بیماری‌های گوارشی، مشکلات کلیوی بر اثر محبوس نگاه داشتن مثانه و تخلیه دیر به دیر آن، خوردن غذای ناکافی یا بد غذا خوردن برای انجام ادامه بازی، گوشه‌گیری و انزوا، کاهش تحرک و ورزش و به وجود آمدن تنبلی و چاقی مفرط، رشد فزاینده

حس فردگرایی و فرسار از جمع و مخفی‌کاری در فرزندان و استفاده نامناسب از اینترنت و ورود به سایت‌های نامناسب و مخرب از اثرات منفی جسمی بازی‌های رایانه‌ای محسوب می‌شود. البته در این بین، اثرات منفی روانی بازی‌های رایانه‌ای را نیز نباید از یاد برد. در حقیقت استمرار انجام بازی و نبود اراده برای ترک بازی‌های رایانه‌ای و اعتیاد به انجام اینگونه بازی‌ها، مخرب‌ترین اثر روانی این فرآیند است که رهایی از آن نیاز به زمان زیاد و برنامه‌ریزی اساسی دارد، در حالی که آشنایی کودکان با بازی‌های محلی و بومی در عصر اینترنت و بازی‌های رایانه‌های موجب خواهد شد آنها در بزرگسالی کمتر از مشکلات و سختی‌های روحی زاینده زندگی شهری زجر کشیده و با کوچک‌ترین ناراحتی دچار عصیان نشده و خشمگین نشوند.

بازی‌های سنتی منجر به تقویت روحی و جسمی بچه‌ها می‌شوند.نیاکان ما بازی‌های بومی برای ما به یادگار گذاشته‌اند که هر کدام سرشار از نکات آموزشی است و هر کدام از این بازی‌ها دارای فلسفه وجودی بوده و در نوع خود درس‌های مربوط به کار گروهی، تلاش و مشارکت را آموزش می‌دهد. مثلاً در بازی «هفت سنگ» یاد می‌گیریم چطور یک بنای ویران شده را با کمک یکدیگر از نو بسازیم. در حقیقت بازی با همسالان، زبان مشترک همه بچه‌ها با فرهنگ‌ها و قومیت‌های گوناگون است که آن را می‌توان القباي یادگیری بسیاری از مهارت‌های اجتماعی و مدل مینیاتوری تعاملات بشری، در سنین کودکی قلمداد کرد. بازی‌های بومی - محلی در تقویت اعتماد به نفس، افزایش خلاقیت، افزایش توان ذهنی و فیزیکی، تقویت قوای حسی و جسمی، تخلیه انرژی، تقویت مهارت‌های کلامی و ذهنی، ایجاد حس

جای خالی بازی‌های بومی - محلی در اوقات فراغت نسل امروز

یک نوستالژی شیرین

✽ **وحید اصغری پنجگه***

داشته‌های فرهنگی در پویایی و نشاط نسل نو حائز اهمیت است.

با این حال، متأسفانه این روزها به خاطر غفلت و بی‌توجهی متولیان این عرصه، مسؤولان و مردم، این گنجینه مهم فرهنگی و هویتی در اکثر مناطق کشور،مان جای خود را به دنیای مجازی و بازی‌های یارانه‌ای مدرن داده است. با فرهنگ‌سازی و تلاش و همتی خستگی‌ناپذیر می‌توان هم کودکان و نوجوانان را از مقابل تلویزیون و موبایل لحظاتی دور کرد و از این طریق پاسدار میراث و فرهنگ گذشتگان خود بوده و این سنت‌های ارزشمند و برجای مانده از نسل‌های پیشین را به نسل‌های بعدی منتقل کرد.

احیا و انجام بازی‌های بومی - محلی به عنوان ضرورتی اجتناب‌ناپذیر در جامعه به شمار می‌آید. در این میان توجه به بازی‌های بومی - محلی که آثار مثبت آن برای والدین امروز جامعه ثابت شده، ضرورت دارد و خانواده‌ها می‌توانند با آموزش این بازی‌ها جدا از جلوگیری از فراموش شدن اینگونه بازی‌ها، در سلامتی کودکان خود نقش مهمی ایفا کنند. باید ما ساعاتی را به فعالیت‌های جسمانی کودکان در منزل اختصاص دهیم. تا زمانی که ارزش ورزش و بازی برای والدین روشن نشود، وقت مفید برای آن صرف نمی‌کنند. خانواده‌ها باید با افزایش آگاهی خود و مدیریت استفاده از تکنولوژی برای کودکان آنها را به سمت بازی‌های گروهی و محلی و ورزش‌های سالمتی سوق دهند تا سلامتی کودکان خود را حفظ کنند. بازی حتی به تقویت روابط والدین با فرزندان کمک و در درازمدت از ناهنجاری‌ها جلوگیری می‌کند. اگر به فرزندان‌مان بیاموزیم که از رایانه نیز مانند تلویزیون یا دیگر وسایل زندگی باید در حد متعادل

نوع‌دوستی و تعامل با دیگران، یادگیری کارهای گروهی و تبادل ایده و افکار و همچنین فراگیری مسائل روانی و ذهنی چون نظم، بی‌نظمی، تلاش، کوشش، پیروزی و شکست. . . نقشی انکارناپذیر و بی‌بدیل دارد. ورزش‌ها و بازی‌های بومی - محلی چون به صورت گروهی برگزار می‌شوند، روحیه کار و تلاش جمعی را هم بالا می‌برند. در حالی که در بازی‌های کامپیوتری رفتارهای اجتماعی آموزش داده نمی‌شود.
جالب اینکه با وجود کارکردهای بی‌شمار و موثر این مهارت اجتماعی، «بازی» فاقد هرگونه پیچیدگی و دشواری در نحوه اجراءست و به هیچ عنوان متناثر از قوانین، توقعات و انتظارات جامعه نیست. واقعیت این است که اثرات مثبت و بی‌شمار بازی‌های بومی و حرکتی در پرورش روح و جسم بشر، ایجاد روح نشاط و شادابی در انسان، امکان آموزش برخی مفاهیم علمی از طریق بازی، درمان‌گری برخی اختلالات از طریق بازی درمانی و … بویژه انتقال و حفظ آن به عنوان یک فرهنگ ملی و از طرف دیگر جایگزینی بازی‌های مجازی به جای این بازی‌های در دنیای کنونی که بی‌تحرکی و کاهش نشاط را در جامعه بسط داده و به عنوان تهدیدسدی برای این بازی‌ها محسوب می‌شود، اهمیت شناسایی، مطالعه و احیای بازی‌های محلی را دوچندان کرده است. در این راستا نباید فراموش کرد که بازی‌های بومی و محلی هر منطقه در دنیا ریشه در آیین، فرهنگ و نگرش جامعه‌شناسی و مردم‌شناختی مردمان آن سرزمین دارد. به عقیده بسیاری از روانشناسان، جامعه‌شناسان و هنرمندان بخشی از اندوخته‌های فرهنگی و اجتماعی هر منطقه از بازی‌های آن منطقه ریشه می‌گیرد، لذا احیای بازی‌های سنتی و بومی علاوه بر انتقال

بانکداری ناکارآمد؛ سودجویی در قله، خدمت‌رسانی در حاشیه

گروگانگیری بانک‌ها از سپرده‌های مردم

ارتباطی ندارند. به عبارت صریح‌تر بانک‌ها به جای وکالت، دوشدشان فعالیت اقتصادی می‌کنند. موسسه تحقیقاتی «بیزینس مانیستور» در گزارشی اعلام کرد دارایی بانک‌های ایران در سال ۲۰۱۴ نسبت به ۲۰۱۳، از رشد خیره‌کننده ۴۰ درصدی، به ۱۳۳۱ هزار میلیارد تومان رسید. ضمن اینکه در این گزارش اعلام شده در این سال، سپرده‌ها ۳۴ درصد رشد داشته ولی وام‌دهی فقط ۲۲ درصد رشد کرده است. هر دو گزاره یادشده اثبات می‌کند بانک‌ها فعالیت اقتصادی دارند.

✽ **دارایی‌های منجمد بانکی**

رئیس سابق بانک مرکزی سال گذشته طی مصاحبه‌ای اعلام کرد دارایی‌های منجمد بانک‌ها حدود ۴۰ تا ۴۵ درصد از کل ارزش دارایی‌های آنهاست. با توجه به اینکه ارزش کل دارایی‌های بانکی، بانکی، بانکی، بانکی از تحولات ارزی اخیر تقریباً ۲۳۰۰ تا ۲۴۰۰ هزار میلیارد تومان بوده است، می‌توان تخمین زد حدود ۱۰۰۰ هزار میلیارد تومان از دارایی بانک‌ها منجمد است که از ۷۰۰ هزار میلیارد حدود ۷۰ درصد یعنی ۷۰۰ هزار میلیارد تومان مربوط به دارایی‌های ثابت و املاک است. این رقم قابل توجه بخوبی نشان می‌دهد بانک‌ها در سالیان اخیر به جای توجه به بخش تامین سرمایه مشغول فعالیت اقتصادی و

بنگاهداری بوده‌اند و اتفاقاً بخش مهمی از مشکلات اقتصادی فعلی کشور نیز در همین امر بنگاهداری ریشه دارد. بانک‌هایی که در سال‌های گذشته

جداگانه و عمیق به آن پرداخته شود اما آنچه بیشتر مد نظر راقم این سطور است، ناظر بر سخنان حالی مطرح می‌شد که در سال‌های اخیر بسیاری از منتقدان متخصص و دلسوز دولت درباره عملکرد نظام بانکی و تبعات اقتصادی فعالیت‌های خارج از

✽ **مطالبات سیستم بانکی**

بر اساس یک طبقه‌بندی، عقود بانکی مشتمل بر دو نوع است؛ مشارکتی و مبادله‌ای. در عقود مشارکتی سپرده‌گذار و سرمایه‌گذار به وکالت بانک با یکدیگر شریک می‌شوند. اگر سود ببرند، سود و اگر زیان کنند، ضرر آن نصیب هر دو می‌شود و بانک فقط حق اولویت خود را می‌گیرد. بنابراین در این بین کسی به کسی بدهکار نخواهد بود که بگوییم با عدم پرداخت اقساط مطالبه معوقی شکل خواهد گرفت، بلکه یک طرف مثلاً با ۴۰ درصد و طرف دیگر با ۶۰ درصد توسط بانک به هم معرفی

شده و با هم کارخانه‌ای تاسیس می‌کنند. اینجا بدهی معنایی ندارد ضمن اینکه اگر احتمالاً بدهی ایجاد شود ممکن است بگوییم کسی که سرمایه‌گذاری کرده است سود سپرده‌گذار را نمی‌دهد، باز هم این سپرده‌گذار است که سودش را طلب دارد و بانک حق الوکاله خود را گرفته است. پس وقتی بانک می‌گوید مشتری‌ان به من بدهکار هستند به این معناست که بانک قوانین عقود مشارکتی را رعایت نکرده است.

در عقود مبادله‌ای بانک به وکالت از طرف سپرده‌گذار کالایی را می‌فروشد یعنی کسی که آپارتمان را قسطی خریده است بدهکار است اما نکته اینجاست که این شخص

استفاده کرد و استفاده بیش از آن می‌تواند ضررهای جسمی و روحی به دنبال داشته باشد در آن صورت فرزندان با آگاهی و درایت بیشتری از این وسایل ارتباطی استفاده خواهند کرد.

ناباید فراموش کرد هدف اصلی از خرید کامپیوتر و ارتباط با شبکه اینترنت در خانواده‌ها، دسترسی به اطلاعات، آموزش و استفاده از فضای مجازی و مناسب است اما اگر این اهداف در مسیر درستی قرار نگیرد و به انحراف کشیده شود نه‌تنها اهداف آموزشی تامین نخواهد شد، بلکه در کنار آن ده‌ها مشکل فرهنگی و اجتماعی نیز ایجاد خواهد شد. والدین باید بدانند سلامتی فقط این نیست که بچه تدا نبرد، باید به ساختار عضلانی و اسکلتی فرزندان‌هم توجه داشته باشند و از لحاظ عاطفی و اجتماعی هم به مشکلاتی که دارد توجه کنند. نقش رسانه ملی را نیز نباید در این مقوله نادیده گرفت. گنجاندن بازی‌های بومی و محلی در مسابقات تلویزیونی و برخی فیلم‌ها و سریال‌ها نیز می‌تواند در احیای این بازی‌ها موثر باشد. صدا و سیما می‌تواند با تولید برنامه‌های متنوع و جذاب بویژه در برنامه‌های کودک، بازی و ورزش‌های بومی- محلی را به کودکان آموزش دهد تا گام مهمی برای احیاء، ترویج و توسعه این بازی‌ها برداشته شود. صدا و سیما می‌تواند با برنامه‌سازی بویژه در برنامه‌های کودک، از کودکان و نوجوانان برای انجام بازی‌ها و ورزش‌های بومی - محلی استفاده کند و گامی اساسی در آموزش، احیا و ترویج و توسعه این بازی‌ها بردارد.

از راهکارهای مهم دیگر برای جلوگیری از فراموشی بازی‌های بومی - محلی این است که این فعالیت‌ها در برنامه فوق برنامه مدارس گنجانده شود. مدرسه در گذشته خاستگاه بسیاری از بازی‌های بومی - سنتی بود و دانش‌آموزان اعم از دختر و پسر در رنگ‌های تفریح و اوقات بیکاری به انجام این بازی‌ها مبارت می‌ورزیدند. هر چند در حال حاضر انجام اینن بازی‌های در مدارس با قبایل عمومی چندانی همراه نیست ولی می‌توان از مدرسه به عنوان یکی از نهادهای موثر در احیای بازی‌های سنتی و بومی یاد کرد. باید برای آموزش بازی‌های محلی در رنگ‌های ورزش مدارس برنامه‌ریزی شود، چون اولاً کودکان و نوجوانان بیشتر وقت خود را با همسالان‌شان در مدارس می‌گذرانند و دوم اینکه تمام آموزش‌ها در دوران کودکی اثر گذارتر و موثرند است. لذا برگزاری جشنواره، بازی‌های محلی در مدارس، گنجاندن در معرفی این بازی‌ها و وسایل مورد نیاز آن از طریق بروشورهای آموزشی، مجلات رشد یا حتی کتب درسی و برگزاری مسابقات درون‌مدرسه‌ای و بین‌مدرسه‌ای می‌تواند در معرفی و بازتستر اینگونه بازی‌ها به نسل جدید موثر باشد. نتیجه آنکه بازی‌های بومی - محلی دنیایی از باورهای فرهنگی یک قوم، قبیله یا محل را از نسل‌های پیشین در دل خود به امانت دارد و احیای این بازی‌ها علاوه بر سرگرمی سالم و بدون هزینه، احیای رفتارهای دسته جمعی و تمرین زندگی جمعی است. می‌توان از این بازی‌ها، فرهنگ‌ها و رسومات به بهترین شکل ممکن برای تزیین نشاط و فعالیت در بدنه جامعه خشک و مابیشنی امروز استفاده کرد که البته نیازمند ساز و کاری مناسب همراه با مدیریت درست است.

✽ **کارشناس ارشد جامعه‌شناسی**